

– Իզուր տոեցիք, Նրանք սովորութիւն չունեն փող վեր առնել. մենք, որ Նրա բոստանի մօտ նստած ենք, Նրա հիւրն ենք:

– Նա խօ մեզ չէ հրաւիրել, – պատասխանեցի ես:

– Միեւնոյն է, այստեղի սովորութիւնն այդպէս է:

Միւսը ասաց.

– Երբ պետք էր վաղ վճարել, այդ մեր պարտքն էր տալ, որովհետեւ մենք հրաւիրեցինք ձեզ մեզ մօտ:

– Երրորդը նկատեց.

– Դուք չափազանց շատ տոեցիք, պարոն, բերածը մի քանի փարահազիւ կարժէ. այդ պտուղները մեր երկրում խիստ չնչին գին ունեն:

– Ես Նրան ընծայեցի, – եղաւ իմ պատասխանը:

Նրանք զարմացած նայեցին իմ վրայ, թէեւ իմ ընծայածը նոյնպէս չնչին բան էր:

Իմ խօսակիցները երեք հոգի էին, որոնցից մէկը մի եկեղեցու երեցփոխան էր, երկրորդը թաղական խորհրդի անդամ էր, իսկ երրորդը՝ մի արհեստաւոր: Երբ ես գնաի Նրանց մօտ նստեցի, Նրանց խօսակցութեան առարկան մի անցք էր, որ այնօր կատարուել էր առաջնորդարանում: Մի գիւղացի կին չէր կամենում իր ամուսնու հետ ապրել եւ շատ անգամ փախչում էր ծնողների տունը: Գիւղացին գնում էր, ծեծելով բերում էր, բայց ամէն անգամ նոյնն էր պատահում. կինը Նրա մօտ մնալ չէր ուզում (պատճառները չպատմեցին ինձ): Վերջապէս, գիւղացին, անճար մնալով, գալիս է քաղաք, դիմում է առաջնորդարան եւ գանգատում է: Առաջնորդը բերել է տալիս թէ՛ կնոջը եւ թէ՛ ամուսնուն: Դատը վերջանում է այդ կերպով. կնոջը դնում են ամուսնու շալակը, կապում են, յետոյ ծառաներին հրամայում են՝ դալար վարոցներով յիսուն զարկ տալ կնոջը: Երբ ծեծը վերջանում է, ամուսնուն հրամայում են, որ, կնոջն այնպէս շալակն առած, տան եւ հասցնէ իր տունը: Ինձ ասացին, որ մինչեւ տուն հասցնելը, որը բաւական հեռու էր քաղաքից, խեղճ կինը գտնւում էր բոլորովին ուշաթափ դրութեան մէջ, սաստիկ գանահարութիւնից:

– Աստուած վկայ, լաւ դատաստան է, – ասացի ես հեզնաբար, – ծեծը անհնազանդ կնոջ պատիժը, իսկ ծեծած կնոջը իր կռնակն առած տուն տանելը՝ անշնորհք ամուսնու պատիժը, որ չէ կարողացել կնոջը զսպել:

Նրանք իմ խօսքերը ճշմարտի տեղ ընդունելով պատասխանեցին.